

Berging vliegtuigen WO2

Zomer 2024

GEMEENTE NOARD EAST FRYS LÂN

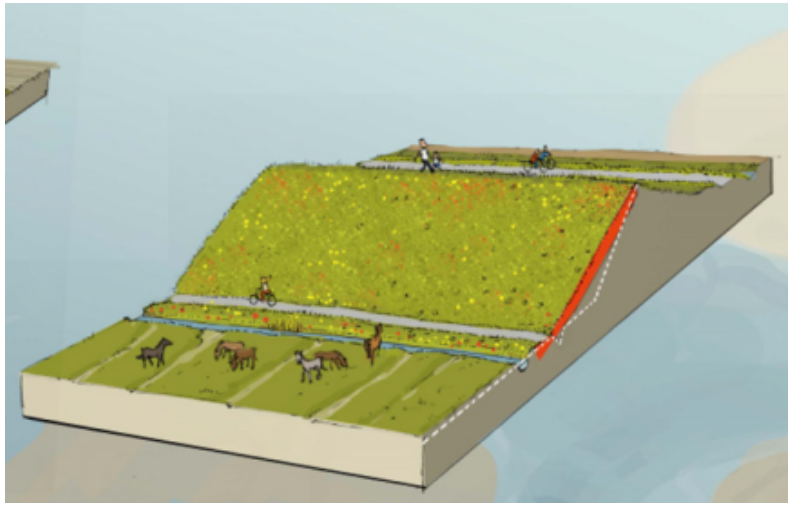
Inhoud

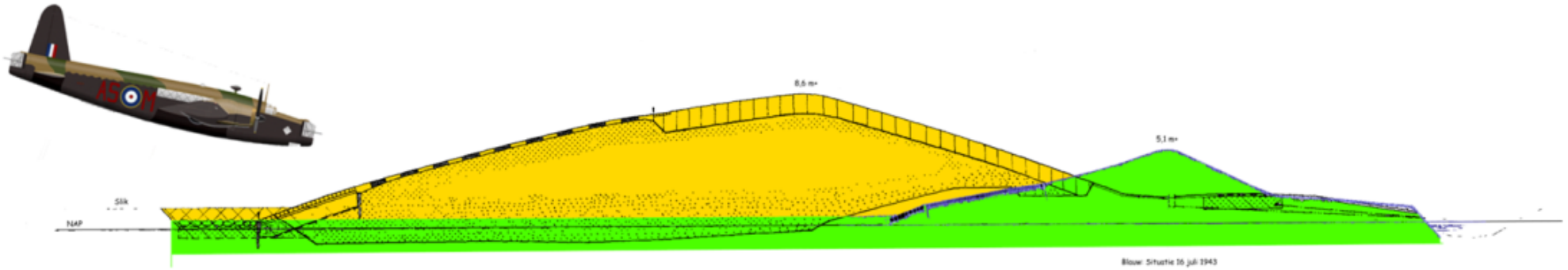
1. Aanleiding
2. Doelstelling
3. Samenwerking
4. Wellington HE346
5. Messerschmitt Bf109
6. Inzet en financiële middelen
7. Planning

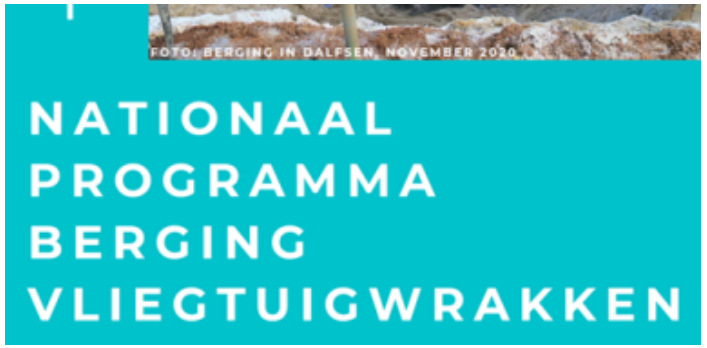
GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

Aanleiding

- **Dijkversterking KLM**

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

Doelstelling

⇒ **Berging van inzittenden, 6 vliegers waarvan de namen bekend zijn. Voor de nabestaanden.**

⇒ **Berging van 2 wrakken, openbare veiligheid, milieu aspecten**

⇒ **Educatie / verhalen beleefbaar maken.**

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

Samenwerking

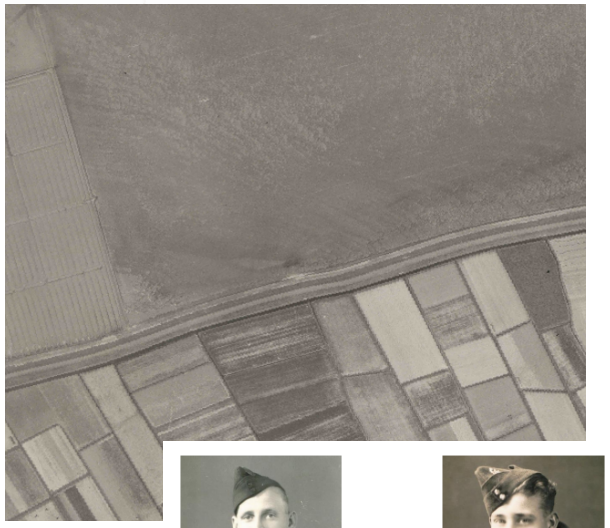
- **Boeren / pachters voor toegankelijkheid en gebruik terreinen.**
- **Wetterskip Fryslan voor gebruik zeedijk en deelnemen in proces.**
- **IFG / SBB / RWS voor gebruik terrein**
- **Defensie / BZK / DagNl / SMAMF / Patrouille**

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

Wellington HE346

Wellington X HE346 van 166 squadron RAF is op 26 juni 1943 om 2:41 uur neergestort net achter de zeedijk tussen Ternaard en Holwerd en is daarbij geheel in het slik verdwenen. Alle 5 bemanningsleden zijn met het vliegtuig in de grond verdwenen en zijn niet geborgen. Door de vondst van een zegelring van een bemanningslid kon de identiteit van het wrak worden vastgesteld. Bij het wrak is in 1977 is bij de vorige dijkverhoging een primitieve bergingspoging gedaan, er zijn wat wrakdelen en enkele stoffelijke resten gevonden. Daarna is de dijk deels over de locatie gelegd. In 2018 zijn bij werkzaamheden aan de dijk ook menselijke resten gevonden. In de huidige plannen voor de dijkversterking wordt het asfalt van de zeedijk verwijderd waardoor een berging mogelijk wordt. Terugweg van missie brandbommen Gelsenkirchen

W/O C.A. Mattress, Missing In Action

Sgt N.R. Parry, Missing In Action

Sgt A. Mortimer, Missing In Action

Sgt J.P. Priestley, Missing In Action

Sgt T. Ball, Missing In Action

(Foto's via dhr H. Feenstra)

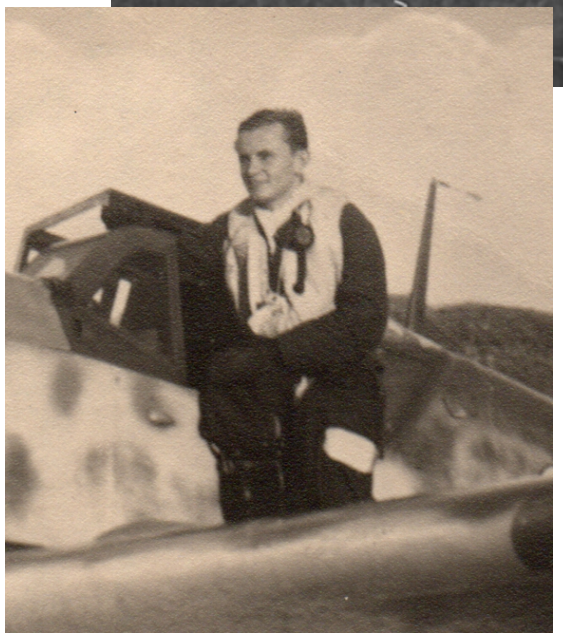
GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

Messerschmitt Bf109

Op 16 juli 1943 is Georg Wilhelm met zijn jachtvliegtuig tijdens een oefenvlucht neergestort en in de grond verdwenen. Hij is met zijn vliegtuig nooit geborgen en ligt nog in een buitendijks weiland op de plek waar in de oorlog een oefenveld was ingericht wat bij de vliegbasis Leeuwarden hoorde. Jarenlang heeft op de crashplek een grafmonument gestaan. Dat is al lang verdwenen en in 2014 is in aanwezigheid van een nabestaande een herdenkingsplaat aangebracht bij de locatie.

Inzet en financiele middelen

- Interne begeleidingsgroep, proces en communicatie
- Inhuur DagNL voor proces en projectleiding
- Krediet door raad vaststellen
- Declareren kosten door raad

GEMEENTE NOARD EAST FRYS LÂN

Planning

Datum	
Jul 22-mrt 23	Opname in Nationaal programma, onderzoeken, gesprekken stakeholders
Medio februari	Bestuurlijk financiering diepdetectie
23/24	Raadsbesluit, planvoorbereiding
23/24	Procedures, voorbereiding, aanbesteding
Juli-sep 24	Bergingsoperaties
Tot mei 25	Afronding / nabestaanden

GEMEENTE NOARD EAST FRYSLÂN

Presentaties 11 januari

- Persbericht uitgedaan omdat stukken openbaar werden op 3 januari.
- Vertegenwoordigers BZK: Jan Vermeer en Carmen
- Vertegenwoordiger EODD: (Patrick van der Stoop)

  Zijn aanwezig voor vragen.

- Vertegenwoordigers Defensie: Hubert Schunken en Coen Cornelissen.
- Vertegenwoordiger BIDKL: Geert Jonkers

  Geven een presentatie.

GEMEENTE NOARD-EAST FRYSLÂN